

Budgetterne er spærret på en sådan måde, at man må sige, at det nok er rart for mange i Frederiksborg Amt, at lovforslaget ikke var gældende, dengang indenrigsministeren var amtsborgmester. Her skete det jo stort set år efter år, at man blev overrasket i amtsrådet over, at der skete ting i livet, som man ikke mente man havde indsigt i eller indflydelse på, og som man derfor ikke kunne tage budgetmæssig højde for. Hvis dette lovforslag havde været vedtaget og været gældende for indenrigsministerens eget amt, hvor han selv regerede som amtsborgmester, havde Frederiksborg Amtskommune været ludfattig i dag, for så skulle man have betalt en straffeafgift til staten på nøjagtig det beløb, som den nuværende indenrigsminister ikke havde styr på i sit eget amt.

Jeg og med mig hele Socialdemokratiet vil stærkt advare imod, at man vedtager dette lovforslag. De, der stemmer for lovforslaget, har i hvert fald ikke nogen som helst reel intention om, at det kommunale selvstyre er i stand til at løse nogen som helst opgaver på en fleksibel og tilfredsstillende måde, alt efter hvordan samfundet udvikler sig. Nu må vi se, om der er et flertal i Folketinget, der tør det. Det burde der ikke være, for man ville aldrig byde sig selv det, hvis man sad med et tilsvarende ansvar.

Hermed sluttede forhandlingen.

Kl. 12.15

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 66 stemmer (V, DF og KF) mod 50 (S, RV, SF og EL).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Tredje behandling af lovforslag nr. L 194: Forslag til lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner.

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 29/3 2006. Første behandling 6/4 2006. Betænkning 18/5 2006. Anden behandling 24/5 2006. Ændringsforslag nr. 1 af 29/5 2006 til tredje behandling af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen)).

Der var stillet 1 ændringsforslag af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

Formanden:

Jeg skal gøre opmærksom på, at der af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen) er stillet yderligere et ændringsforslag, som ikke er opført på dagsordenen.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 og 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes herefter til forhandling.

Forhandling

Formanden:

Hr. Jens Hald Madsen som privatist.

Jens Hald Madsen (V):

Jeg stemmer i dag som nok den eneste fra de to regeringspartier imod regeringens lovforslag om den nye udligningsreform. Jeg ved, at det er et drastisk skridt, men jeg mener rent faktisk, at vi har forspildt en kæmpechance for at gøre udligningssystemet mere rimeligt og fair, ikke mindst for de sjællandske kommuner.

Efter min mening er det helt urimeligt, at den ekstraordinære udligning, den såkaldte hovedstadsudligning, fortsætter. Den hører fortiden til, dengang man flyttede store dele af Københavns befolkning ud til Vestegnens kommuner, men den udvikling er forbi. Hovedstadsudlig-

ningen er kort sagt utidssvarende og dermed simpelt hen uretfærdig.

Bortset fra Ballerup Kommune, som bliver ramt af erhvervsskatterne, er mange kommuner på Vestegnen ualmindelig stille for øjeblikket. Det er de kommuner, der er kendetegnet ved at have de højeste skatter og nogle af de højeste serviceudgifter, men samtidig en stor kassebeholdning. Denne udligningsreform giver ikke disse kommuner nogen motivation til at se på deres høje serviceudgiftsniveau eller for den sags skyld sætte deres skat ned, selv om de i virkeligheden godt kunne gøre det. Udligningsreformen minder mig meget om Jeppe i Holbergs skuespil »Jeppe på Bjerget«, hvor Jeppe siger: Folk siger godt nok, at Jeppe drikker, men de siger ikke, hvorfor Jeppe drikker. I udligningsreformen konstaterer man blot, at en kommune har høje sociale udgifter og derfor skal have flere udligningspenge, men man spørger ikke, hvorfor kommunen har så høje serviceudgifter.

Dette er ikke udtryk for, at jeg ønsker, at de rige og ressourcestærke kommuner ikke skal betale til de fattige og resourcesvage kommuner, men blot udtryk for et ønske om rimelighed og fairness. Det kan ikke være rimeligt, når nogle kommuner kan bruge fire gange så mange penge på at undervise en elev eller passe en ældre end andre kommuner, at man ikke kigger på, hvad begrundelsen for det er.

Ikke alle kommuners høje serviceudgiftsniveau kan retfærdiggøres ud fra større sociale problemer eller ud fra flere udfordringer end andre kommuners. Det overser udligningsreformen efter min mening fuldstændig. Der er ganske enkelt for ringe motivation for de dyre kommuner til at sætte deres serviceudgifter ned, og samtidig dræner udligningsreformen motivationen i de kommuner, som tager initiativ til at optimere deres driftsøkonomi og dermed tiltrække nye skatteborgere, fordi de så kan tilbyde lavere skat.

Jeg er ikke i tvivl om, at det har været svært for regeringen at reformere udligningssystemet ikke mindst i betragtning af den ringe opbakning, der har været fra Kommunernes Landsforening. Der er simpelt hen ingen solidaritet i Kommunernes Landsforening og foreningens medlemmer imellem. Gang på gang hører vi KL klage over, at skatten ikke kan sættes op, at udgifterne hele tiden stiger, og at det alt sammen er regeringens skyld. Desværre hører man aldrig Kommunernes Landsforening sige, at der er masser af kommuner i Danmark, som kunne

sætte deres skat ned, og at der er mange kommuner i Danmark, som rent faktisk kunne sætte deres serviceudgifter ned. Hvis alle de nye stor-kommuner udliciterede i lige så høj grad som de kommuner, der er i front på de områder, kunne der rent faktisk udliciteres for 2,1 mia. kr. ekstra, og hvorfor går KL ikke ind i den problematik?

KL 12.20

Overordnet må jeg sige til regeringens forslag om en ny udligningsreform: Hvis det var en del af et forlig med Socialdemokraterne, havde jeg med en vis modvilje, men loyalt stemt for lovforslaget. Problemet er blot, at dette forlig er indgået uden om Socialdemokraterne, og det kan man bare ikke se.

Formanden:

Tak til hr. Jens Hald Madsen. Så er det fru Pia Gjellerup som ordfører.

Pia Gjellerup (S):

Ja, man kan jo blive en lille smule målløs efter det, vi netop har hørt. Jeg synes, det er udtryk for manglende indsigt i, hvad reformen handler om, og hvad Socialdemokratiet står for, hvis man mener, at man ikke kan se af reformen, at der er meget, meget klare grunde til, at Socialdemokratiet ikke er med.

Jeg synes i virkeligheden, det bedst kan udtrykkes ved det synspunkt, som ledende Venstrefolk har meldt ud om nogle af de kommuner ...

Formanden:

Vi skal jo igennem en lang dagsorden, og hvis vi har det støjniveau, som er nu, kan vi umuligt høre og umuligt komme til ende på en forsvarlig måde, så jeg vil bede om, at vi dæmper støjniveauet. Værsgo, ordfører.

Pia Gjellerup (S):

Tak.

Ledende Venstrefolk har udtalt sig om de kommuner, som nu skal i gang med at beskære deres service over for borgerne på nogle af de tunge områder, for det er jo ikke meget andet, der er tale om. Når det gælder børnepasning, folkeskole og ældreomsorg, siger ledende Venstrefolk: Jamen det er jo dem selv, der bestemmer. Det er en usædvanlig hilsen til en kommune, som samtidig får at vide, at nu skal den betale en større del af regningen for at skabe økonomisk sammenhæng i Danmark. Det kan de jo bare selv bestemme, er svaret.

Oven i købet krydres det med, at vi kan se på serviceniveauerne og beskatningsomfanget, at i nogle af de kommuner, som skal betale, og som har en meget høj skat, er der faktisk sammenhæng mellem deres høje serviceniveau og deres høje skat, men nu skal de sænke serviceniveauet. Det vil et flertal i Folketinget nemlig bestemme – så meget giver flertallet for det kommunale selvstyre – og flertallet vil også bestemme, at det for en dels vedkommende skal ske i form af sociale nedskæringer. Men hvor de vil lave sociale nedskæringer, kan de selv bestemme – velkomme! Når vi ved, hvad kommunerne laver, ved vi jo også, at det er noget, der er rettet mod den enkelte borger, og som oftest har noget at gøre med, hvordan den enkelte borgers liv overhovedet kan komme til at udfolde sig.

Det næste, der sker, er så, at ledende folk fra regeringen og regeringspartierne mener, at det i øvrigt ikke er noget problem med pengene. Det er også en mærkelig oplevelse for kommunerne at få den hilsen, at det slet ikke er noget problem med pengene. Penge er bare noget, man ikke må bruge, penge er ikke noget, man kan købe social tryghed, ordentlig omsorg og en god uddannelse for. Det er det ikke, når man ser det i regeringens læsebog, og derfor er Socialdemokratiet ikke med i reformen. Vi synes, at regningen falder nogle steder, hvor de sociale omkostninger bl.a. på grund af befolkningssammensætningen er tyngende og skaber flere udfordringer og dermed altså også flere udgifter.

Kl. 12.25

Jeg vil godt sige, at f.eks. Lejre Kommune, hvor hr. Jens Hald Madsen har sin dagligdag, jo ikke står i kø for at sikre, at opgaverne fordeles ligeligt. Derfor har en udligning, hvor man forsøger at dele økonomien til at løse opgaverne ligeligt, været målet, og derfor er det stærkt forundrende for os at se en reform, hvor der lægges mindre vægt på i øvrigt samlet set stigende kommunale udgifter, fordi de får overført en række ekstra udgiftsområder i forbindelse med kommunalreformen. Udligningen lægger samlet set mindre vægt på udgiftsudligningen, og dermed svækker den selvfølgelig den samlede sociale profil.

Helt galt bliver det så, når vi når frem til, hvor pengene skal hen. Nogle af de steder, hvor pengene skal hen, er der faktisk rigtig god brug for dem, og det er hele hovedmålsætningen med overhovedet at lave udligning. Når pengene kommer derhen, hvor man ikke har haft ordentlige økonomiske muligheder for at have et so-

cialt serviceniveau, der svarer til det danske serviceniveau generelt, får man godt nok disse penge, men de skal passere kommunekassen, uden at der kan skabes mere omsorg, mere behandling eller bedre uddannelse. Man skal levere pengene videre til borgerne i form af skattelettelser.

Flere af disse steder er det oven i købet sådan, at der i forvejen er en forholdsvis lavere beskatning, og derfor bliver det helt usædvanlige billede, der kommer ud af det, at nogle steder i landet kommer borgere uden ret store indkomster til at opleve, at de skal betale mere, får en dårligere service og må se pengene blive sendt hen et sted, hvor der er god brug for dem, men hvor de ikke må blive brugt, fordi de skal gives til nogle, der i forvejen har mere, i form af skattelettelser. Det er en omvendt Robin Hood, og hvis det kommer bag på hr. Jens Hald Madsen, at det ikke er Socialdemokratiets kop te, må jeg sige, at så er der nogle skolepenge, der burde kunne tilbagebetales. Det kunne være en enkelt skærv til kassen for at gøre andres undervisning bedre.

Samlet set er der tale om en reform, som godt nok flytter rundt på en del penge, men som gør tingene mere komplicerede og mere uigennemskuelige, og som gør, at regningen betales for nogle på steder, hvor det er uforklarligt. Det kan vi også se af de svar, vi har fået. Vi har søgt efter nøje forklaringer på, hvorfor de samlede tal falder ud, som de gør, men jeg må sige, at for dette lovforslags vedkommende er besvarelsenerne rent kvalitetsmæssigt overordentlig ringe.

Man kan være uenig med regeringen om retningen, men det faglige grundlag for at kunne gå ind for reformen kan vi desværre heller ikke anerkende. Det faglige grundlag for at vedtage dette lovforslag er for dårligt, det politiske grundlag for at vedtage det er Socialdemokratiet dybt uenig i, og derfor stemmer vi imod.

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Jeg bliver nødt til at svare igen, når man siger, at Lejre Kommune ikke har bidraget til en ligelig fordeling. Sandheden er jo, at år efter år har det været sådan, at hvor hver dansk borger i gennemsnit har betalt 1.200 kr. i udligning, har hver borger i Lejre Kommune betalt 12.200 kr. i udligning, så derfor er det simpelt hen urimeligt at sige, at Lejre ikke har bidraget.

Det indlæg, jeg kom med, var ikke udtryk for, at vi ikke ønsker udligning, og at vi ikke ønsker at give til dem, der har større sociale problemer

end f.eks. Lejre Kommune. Det handler om, at hvis man ønsker at bevare det kommunale selvstyre, må det bygge på en grad af ansvarlighed. Ansvarlighed bygger på, at der er en bare nogenlunde rimelig balance imellem, hvad man har af indtægter, og hvad man har af udgifter, og det, der måske bekymrer f.eks. en Lejrebørgere, som betaler 12.200 kr. af sine indtjente penge til andre kommuner, er: Hvordan bruger de pengene, og hvad bruger de dem til? Det kan jo ikke nytte noget, at man på ingen måde har mulighed for at gøre indsigelse imod, hvordan pengene bliver anvendt, og at der heller ikke bliver grebet ind fra centralt hold.

Kl. 12.30

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Nu havde hr. Jens Hald Madsen, muligvis på grund af at der også er mange andre at lytte til her i salen, da helt misforstået, hvad jeg sagde om Lejre Kommune, for jeg har ikke sagt om Lejre, at Lejre ikke bidrager til udligningen. Det gør Lejre. Men Lejre bidrager ikke til, at man udligner de opgaver, der er, og så sagde jeg, at så bliver man selvfølgelig nødt til at tage fat i en meget mere konsekvent økonomisk udligning, når Lejre ikke deltager i så mange opgaver.

Så er der det udsagn, der kom fra hr. Jens Hald Madsen, om, at der er nogle, der udviser uansvarlighed – og hvorfor har de store sociale udgifter? Jo, der er kommuner, der tager vare på de mennesker i Danmark, som ikke har et særligt godt afsæt, og som ikke bare kan købe en bolig i Lejre Kommune. Dem bygges der boliger til, hvor også det offentlige giver tilskud, og det er ofte mennesker, som så også har brug for andre ting, der tynger på det kommunale budget.

Men dem står Lejre Kommune – og det var det, jeg sagde – ikke i kø for at være med til at hjælpe andre kommuner med, og så må man betale.

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Det her illustrerer jo blot, at man ikke vil tage stilling til, hvilken ansvarlighed der er i at anvende andre folks penge. Vi har faktisk eksempler på, at vi i Lejre Kommune har sagt til os selv: Vi har ikke råd til at bygge en svømmehal. Så skal vi give udligning til en kommune, der er præcis lige så stor som Lejre Kommune, og som bygger en svømmehal og sjovt nok ikke kan få deres drift til at køre – sjovt nok.

Vi skal give udligningspenge til kommuner, som sjovt nok laver nogle driftsudgifter, som de overhovedet ikke er i stand til at løfte på rimelig vis, og det har intet at gøre med, hvilke sociale problemer de har at bakse med, men det, det har noget at gøre med, er den ansvarlighed, der er i at føre en økonomi, der hænger sammen, og som er i balance. Hvis ikke man får styr på det, sker der ganske enkelt det, at staten og regeringen så griber ind i det kommunale selvstyre, og så kan man sige, at det er forbi for det kommunale selvstyre, hvis ikke man udviser rettidig omhu og ansvarlighed og en vis solidaritet over for hinanden.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Man skal altid bemærke det, når Venstrefolk kommer med trusler, for de bliver altid udført – man holder, hvad man lover. Her kom så truslen mod det kommunale selvstyre og en anklage mod nogle af de kommuner, som vi har spurgt til igen og igen: Hvad er baggrunden for det økonomiske overgreb, der for nogles vedkommende er tale om her?

Så får vi en beskrivelse af, at der er kommuner, der er uansvarlige rent økonomisk: Det gælder ikke Hillerød, det gælder ikke Køge, det gælder ikke Ballerup, det gælder ikke Sorø, men det er de kommuner, som skal betale, til trods for at de har store opgaver. De skal betale en stor regning. De har orden i deres økonomi, de kræver mange penge op i skat, de bruger også mange penge, og derfor sørger de for, at deres borgere betaler.

Jeg synes, at dette indlæg, som hr. Jens Hald Madsen kom med, var utroligt – ja, han kan heldigvis ikke komme igen, sådan er talereglerne, så her er det mig, der har det sidste ord for en enkelt gangs skyld, og ellers må andre Venstrefolk vove sig op på denne talerstol og diskutere. Jeg synes, det er utroligt fra en solist fra Venstre at få en anklage mod nogle kommuner for ikke at have orden i økonomien. Det siger meget om debatniveauet.

Formanden:

Tak til fru Pia Gjellerup.

Hvis ikke der er flere kommuner, vi skal have behandlet, og der ikke er flere, der ønsker ordet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Hermed sluttede forhandlingen.

Kl. 12.35

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 73 stemmer (V, DF, KF og RV) mod 42 (S, SF og EL).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Tredje behandling af lovforslag nr. L 188: Forslag til lov om ophævelse af lov om amtskommunal indkomstskat og ophævelse af lov om regulering af statstilskud til amtskommuner ved ændringer i den amtskommunale udskrivningsprocent.

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 29/3 2006. Første behandling 6/4 2006. Betænkning 18/5 2006. Anden behandling 24/5 2006).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 66 stemmer (V, DF og KF) mod 11 (SF og EL); 40 (S og RV) stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Tredje behandling af lovforslag nr. L 189: Forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme. (Konsekvensændringer som følge af kommunalreformen. Overførsel af den amtskommunale ejendomsskat til kommunerne)

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 29/3 2006. Første behandling 6/4 2006. Betænkning 18/5 2006. Anden behandling 24/5 2006).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 76 stemmer (V, DF, KF og RV) mod 41 (S, SF og EL).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Tredje behandling af lovforslag nr. L 191: Forslag til lov om ændring af lov om lån til betaling af ejendomsskatter. (Konsekvensændringer som følge af kommunalreformen. Ophævelse af låneadgang til amtskommunale ejendomsskatter)

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 29/3 2006. Første behandling 6/4 2006. Betænkning 18/5 2006. Anden behandling 24/5 2006).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.